

4.2. Hz. Musa ve Harun

Kur'an Kıssaları Ali BULAÇ'ın mealinden
Tayfun NASUHBEOĞLU tarafından derlenmiştir.

(a.s)

Giriş

Ta-Sin-Mim.¹Bunlar, apaçık olan Kitabın ayetleridir.² Mü'min olan bir kavim için hak olmak üzere, Musa ve Firavunun haberinden bir bölümünü okuyacağız.³ Gerçek şu ki, Firavun yeryüzünde (Mısır'da) büyüklenmiş ve oranın halkını bir takım fırkalara ayırıp bölmüştü; onlardan bir bölümünü güçten düşürüyor, erkek çocuklarını boğazlayıp, kadınlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardandı.⁴ Biz ise yeryüzünde güçten düşürülenlere lütufta bulunmak, onları önderler yapmak ve mirasçılar kılmak istiyoruz.⁵ Ve (istiyoruz ki) onları yeryüzünde iktidar sahipleri olarak yerleşik kılalım. Firavuna, Haman'a ve askerlerine, onlardan sakınmakta oldukları şeyi gösterelim.⁶

Firavun'un Sarayında

Musa'nın annesine: "Onu emzir, şayet onun için korkacak olursan, bu durumda onu suya bırak, korkma ve hüzne kapılma; çünkü onu biz sana tekrar geri vereceğiz ve onu peygamberlerden kılacağız."⁷ "Onu sandığın içine koy, onu suya bırak, böylece su onu sahile bıraksın; onu, benim de düşmanım onun da düşmanı olan biri alacaktır. Gözümün önünde yetiştirilmen için, kendimden sana bir sevgi yönelttim."⁸

¹ 28/Kasas 1

² 28/Kasas 2

³ 28/Kasas 3

⁴ 28/Kasas 4

⁵ 28/Kasas 5

⁶ 28/Kasas 6

⁷ 28/Kasas 7

⁸ 20/Ta-Ha 39

⁹ 28/Kasas 8
¹⁰ 28/Kasas 9
¹¹ 28/Kasas 10
¹² 28/Kasas 11
¹³ 28/Kasas 12
¹⁴ 20/Ta-Ha 40
¹⁵ 28/Kasas 13
¹⁶ 28/Kasas 14
¹⁷ 28/Kasas 15
¹⁸ 28/Kasas 16
¹⁹ 28/Kasas 17
²⁰ 28/Kasas 18
²¹ 28/Kasas 19
²² 28/Kasas 20
²³ 28/Kasas 21
²⁴ 28/Kasas 22
²⁵ 28/Kasas 23
²⁶ 28/Kasas 24
²⁷ 28/Kasas 25
²⁸ 28/Kasas 26
²⁹ 28/Kasas 27
³⁰ 28/Kasas 28
³¹ 28/Kasas 29
³² 27/Neml 7
³³ 28Kasas 30
³⁴ 27/Neml 8
³⁵ 27/Neml 9
³⁶ 20/Ta-Ha 12
³⁷ 20/Ta-Ha 13
³⁸ 20/Ta-Ha 14
³⁹ 20/Ta-Ha 15
⁴⁰ 20/Ta-Ha 16
⁴¹ 20/Ta-Ha 17
⁴² 20/Ta-Ha 18
⁴³ 20/Ta-Ha 19
⁴⁴ 27/Neml 10
⁴⁵ 20/Ta-Ha 19
⁴⁶ 27/Neml 10
⁴⁷ 28/Kasas 31
⁴⁸ 27/Neml 10
⁴⁹ 28/Kasas 31
⁵⁰ 27/Neml 10
⁵¹ 28/Kasas 31
⁵² 27/Neml 11
⁵³ 20/Ta-Ha 21
⁵⁴ 20/Ta-Ha 22
⁵⁵ 20/Ta-Ha 23
⁵⁶ 27/Neml 12
⁵⁷ 20/Ta-Ha 24
⁵⁸ 79/Naziat 18
⁵⁹ 79/Naziat 19
⁶⁰ 29/Ta-Ha 25
⁶¹ 20/Ta-Ha 26
⁶² 20/Ta-Ha 27
⁶³ 20/Ta-Ha 28
⁶⁴ 20/Ta-Ha 29
⁶⁵ 20/Ta-Ha 30
⁶⁶ 20/Ta-Ha 31
⁶⁷ 20/Ta-Ha 32
⁶⁸ 20/Ta-Ha 33
⁶⁹ 20/Ta-Ha 34
⁷⁰ 20/Ta-Ha 35
⁷¹ 28/Kasas 34
⁷² 26/Şuara 14
⁷³ 20/Ta-Ha 36
⁷⁴ 28/Kasas 35
⁷⁵ 10/Yunus 75
⁷⁶ 11/Hud 96
⁷⁷ 11/Hud 97
⁷⁸ 11/Hud 98

79 7/Araf 104
80 26/Şuara 18
81 26/Şuara 19
82 26/Şuara 20
83 26/Şuara 21
84 26/Şuara 22
85 26/Şuara 23
86 20/Ta-Ha 49
87 20/Ta-Ha 50
88 26/Şuara 24
89 20/Ta-Ha 51
90 20/Ta-Ha 52
91 20/Ta-Ha 53
92 20/Ta-Ha 54
93 26/Şuara 25
94 26/Şuara 26
95 26/Şuara 27
96 26/Şuara 28
97 7/Araf 105
98 26/Şuara 29
99 26/Şuara 30
100 7/Araf 105
101 26/Şuara 30
102 7/Araf 105
103 7/Araf 106
104 26/Şuara 32
105 7/Araf 107
106 26/Şuara 32
107 26/Şuara 33
108 7/Araf 108
109 26/Şuara 33
110 26/Şuara 34
111 26/Şuara 35
112 7/Araf 110
113 26/Şuara 35
114 7/Araf 110
115 26/Şuara 35
116 7/Araf 111
117 26/Şuara 36
118 26/Şuara 37
119 20/Ta-Ha 57
120 17/İsra 101
121 20/Ta-Ha 57
122 10/Yunus 77
123 17/İsra 102
124 23/Mü'minun 47
125 10/Yunus 78
126 28/Kasas 36
127 28/Kasas 37
128 28/Kasas 38
129 27/Neml 14
130 20/Ta-Ha 58
131 20/Ta-Ha 59
132 20/Ta-Ha 60
133 26/Şuara 38
134 26/Şuara 39
135 26/Şuara 40
136 26/Şuara 41
137 7/Araf 113
138 26/Şuara 41
139 26/Şuara 42
140 20/Ta-Ha 61
141 20/Ta-Ha 62
142 20/Ta-Ha 63
143 20/Ta-Ha 64
144 7/Araf 115
145 20/Ta-Ha 65
146 20/Ta-Ha 66
147 26/Şuara 43
148 26/Şuara 44

149 20/Ta-Ha 66
150 7/Araf 116
151 20/Ta-Ha 67
152 20/Ta-Ha 68
153 10/Yunus 81
154 10/Yunus 82
155 20/Ta-Ha 69
156 26/Şuara 45
157 7/Araf 117
158 7/Araf 118
159 7/Araf 119
160 26/Şuara 46
161 26/Şuara 47
162 26/Şuara 48
163 20/Ta-Ha 71
164 7/Araf 123
165 7/Araf 124
166 20/Ta-Ha 71
167 26/Şuara 49
168 7/Araf 124
169 20/Ta-Ha 71
170 26/Şuara 50
171 26/Şuara 51
172 7/Araf 126
173 20/Ta-Ha 72
174 20/Ta-Ha 73
175 20/Ta-Ha 74
176 20/Ta-Ha 75
177 20/Ta-Ha 76
178 7/Araf 126
179 40/Mü'min 32
180 40/Mü'min 28-46
181 7/Araf 127
182 43/Zuhruf 51
183 43/Zuhruf 52
184 43/Zuhruf 53
185 43/Zuhruf 54
186 10/Yunus 83
187 10/Yunus 84
188 7/Araf 128
189 7/Araf 129
190 10/Yunus 85
191 10/Yunus 86
192 7/Araf 129
193 10/Yunus 87
194 7/Araf 130
195 7/Araf 131
196 7/Araf 132
197 7/Araf 133
198 7/Araf 134
199 7/Araf 135
200 10/Yunus 88
201 10/Yunus 89
202 26/Şuara 52
203 44/Duhan 24
204 20/Ta-Ha 77
205 26/Şuara 53
206 26/Şuara 54
207 26/Şuara 55
208 26/Şuara 56
209 26/Şuara 57
210 26/Şuara 58
211 26/Şuara 59
212 26/Şuara 60
213 26/Şuara 61
214 26/Şuara 62
215 26/Şuara 63
216 10/Yunus 90
217 10/Yunus 91
218 10/Yunus 92

219 20/Ta-Ha 79
220 44/Duhan 25
221 44/Duhan 26
222 44/Duhan 27
223 44/Duhan 28
224 44/Duhan 29
225 26/Şuara 65
226 26/Şuara 66
227 26/Şuara 67
228 26/Şuara 68
229 20/Ta-Ha 80
230 20/Ta-Ha 81
231 20/Ta-Ha 82
232 7/Araf 138
233 7/Araf 139
234 7/Araf 140
235 7/Araf 141
236 7/Araf 142
237 7/Araf 143
238 7/Araf 144
239 7/Araf 145
240 7/Araf 146
241 7/Araf 147
242 7/Araf 148
243 7/Araf 149
244 20/Ta-Ha 83
245 20/Ta-Ha 84
246 20/Ta-Ha 85
247 20/Ta-Ha 86
248 7/Araf 150
249 20/Ta-Ha 86
250 2/Bakara 54
251 20/Ta-Ha 87
252 20/Ta-Ha 88
253 20/Ta-Ha 89
254 20/Ta-Ha 90
255 20/Ta-Ha 91
256 20/Ta-Ha 92
257 7/Araf 150
258 20/Ta-Ha 92
259 20/Ta-Ha 93
260 20/Ta-Ha 94
261 7/Araf 150
262 20/Ta-Ha 95
263 20/Ta-Ha 96
264 20/Ta-Ha 97
265 20/Ta-Ha 98
266 7/Araf 151
267 7/Araf 152
268 7/Araf 153
269 7/Araf 154
270 7/Araf 155
271 7/Araf 156
272 7/Araf 160
273 2/Bakara 60
274 7/Araf 160
275 2/Bakara 160
276 7/Araf 160
277 2/Bakara 61
278 5/Maide 20
279 5/Maide 21
280 5/Maide 22
281 5/Maide 23
282 5/Maide 24
283 5/Maide 25
284 5/Maide 26
285 7/Araf 161
286 7/Araf 162
287 2/Bakara 59
288 7/Araf 163

Nihayet Firavunun ailesi, onu (ileride bilmeksizin) kendileri için bir düşman ve üzüntü konusu olsun diye sahipsiz görüp aldılar. Gerçekte Firavun da Haman da ve askerleri de bir yanılığın içindeydi.⁹

Firavunun karısı dedi ki: "Benim içinde senin içinde bir gözbebeği; onu öldürmeyin; umulur ki, bize yararı dokunur veya onu evlat ediniriz." Oysa onlar (başlarına geleceklerin) şuurunda değillerdi.¹⁰

Musa'nın annesi ise yüreği boşluk içinde sallandı. Eğer mü'minlerden olması için kalbi üzerinde (sabrı ve dayanıklılığı) pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse onu (n durumunu) açığa vuracaktı.¹¹

Ve onun kız kardeşine: "Onu izle" dedi. Böylece o da, kendileri farkında değilken onu uzaktan gözetledi.¹² Biz, daha önce ona süt analarını haram etmiştik. (Kız kardeşi) "Ben sizin adınıza onun bakımını üstlenecek ve ona öğüt verecek (veya eğitecek) bir aileyi size bildireyim mi?" dedi.¹³ Böylece, seni annene geri çevirmiş olduk ki, gözü aydın olsun ve

289 7/Araf 164
290 7/Araf 165
291 2/Bakara 65
292 7/Araf 166
293 2/Bakara 66
294 7/Araf 167
295 7/Araf 168
296 7/Araf 169
297 2/Bakara 67
298 2/Bakara 68
299 2/Bakara 69
300 2/Bakara 70
301 2/Bakara 71
302 2/Bakara 72
303 2/Bakara 73
304 2/Bakara 74
305 28/Kasas 76-84
306 66/Tahrim 11
307 18/Kehf 60-82
308 37/Saffat 114
309 37/Saffat 115
310 37/Saffat 116
311 37/Saffat 117
312 37/Saffat 118
313 37/Saffat 119
314 37/Saffat 120
315 37/Saffat 121
316 37/Saffat 122

hüzne kapılmasın.¹⁴ Gerçekten Allah'ın vadinin hak olduğunu bilmesi için... Ancak onların çoğu bilmezler.¹⁵

O, ergenlik çağına ulaşmış olgunlaşınca, biz ona bir 'hüküm ve hikmet' ve ilim verdik. Biz iyilikte bulunanları işte böyle ödüllendiririz.¹⁶

(Musa) Halkının haberi olmadığı bir zaman da şehre girdi, orda kavga etmekte olan iki adam buldu; kendi taraflarından, şu da düşmanlarından. Derken taraftarlarından olan, düşmanlarından olana karşı ondan yardım istedi. Bunun üzerine ona bir yumruk attı ve işini bitiriverdi. (Sonra da:) "Bu şeytanın işindendir; o, gerçekten saptırıcı bir düşmandır" dedi.¹⁷ (Devamla) Dedi ki: "Rabbim gerçek şu ki ben kendi nefsimi zulmettim, artık beni bağışla." Böylece (Allah) onu bağışladı. Hiç şüphe yok O, bağışlayandır, esirgeyendir.¹⁸ (Musa) Dedi ki: "Rabbim, bana verdiğin nimetler adına artık, suçlu günahkârlara destekçi olmayacağım."¹⁹

Böylece şehirde korku içinde (çevreyi) gözetleyerek sabahladı. Derken bir de baktı ki, dün kendisinden yardım isteyen (kişi bugün de) kendisine yardım için bağırıyor. Musa, ona dedi ki: "Sen gerçekten açıkça bir azgınsın."²⁰

Sonunda ikisinin de düşmanı olan (adam) ı yakalamak isterken (adam ona) dedi ki: "Ey Musa, dün birini öldürdüğün gibi, bugün de beni mi öldürmek istiyorsun? Sen yeryüzünde yalnızca bir zorba olmak istiyorsun."²¹

Şehrin öbür yakasından bir adam koşarak gelip dedi ki: "Ey Musa önde gelenler, seni öldürmek konusunda aralarında görüşmektedirler, artık sen çık-git, gerçekten ben sana öğüt verenlerdenim."²²

Böylece oradan korku içinde (çevreyi) gözetleyerek çıkıp gitti. "Rabbim, zalimler topluluğundan beni kurtar" dedi.²³

Hicret

Medyen'e doğru yöneldiğinde de: "Umarım Rabbim, beni doğru bir yola yöneltip iletir" dedi.²⁴ Medyen suyuna vardığı zaman, ondan su almakta olan bir insan topluluğu buldu. Onların gerisinde de (hayvanlarını suya gitmekten) sakınan iki kadın buldu. Dedi ki: "Bu durumunuz ne?" "Çobanlar sürülerini sulamadıkça, biz sürülerimizi sulamayız; babamız da yaşı ilerlemiş bir ihtiyardır" dediler.²⁵ Hemencecik onların sürülerini suladı, sonra yine gölgeye çekilerek dedi ki: "Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım."²⁶

Çok geçmeden, o iki kadından biri (utana utana) yürüyerek ona geldi. "Babam, bizim için sürüleri sulamana karşılık olarak sana mükâfat vermek üzere seni davet etmektedir" dedi.

Bunun üzerine ona gelip de olup bitenleri anlatınca o: "Korkma" dedi. "Zalimler topluluğundan kurtulmuş oldun."²⁷

O (kadın)lardan biri dedi ki: "Ey babacığım, onu ücretli olarak tutuver; çünkü ücretle tuttuklarının en hayırlısı*** gerçekten o kuvvetli güvenilir biridir."²⁸ (Babaları) Dedi ki: "Doğrusu ben, sekiz yıl bana hizmet etmene karşılık olmak üzere şu iki kızımdan birini sana nikahlamak istiyorum; şayet on (yıla) a tamamlayacak olursan, artık o da senden. Ben sana zorluk çıkarmak istemem; beni de inşallah salih olanlardan bulacaksın."²⁹

(Musa) Dedi ki: "Bu benimle senin aranda olan (bir andlaşma) dır. Bu durumda iki süreden hangisini yerine getirirsem, artık bana karşı bir haksızlık söz konusu olamaz. Allah da, söylemekte olduklarımıza vekildir."³⁰

Dönüş ve Kutsal Vadi;TUVA

Böylelikle Musa, süreyi tamamlayıp ailesiyle birlikte yola koyulunca, Tur tarafında bir

ateş gördü. Ailesine: "Siz durun,³¹ şüphesiz ben bir ateş gördüm. Size ondan ya bir haber getireceğim veya ısınmanız için bir kor ateş getireceğim."³²

Derken oraya geldiğinde, o kutlu yerdeki vadinin sağ yanında olan bir ağaçtan: "Ey Musa; alemlerin Rabbi olan Allah benim."³³ Ateş (yerin) de olanlarda, çevresinde bulunanlarda kutlu kılınmıştır. Alemlerin Rabbi olan Allah yücedir."³⁴ "Ey Musa, gerçekten Ben güçlü ve üstün, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'ım."³⁵ Ben senin Rabbinim, ayaklarını çıkar, çünkü sen kutsal vadi olan Tuva'dasın."³⁶ "Ben seni seçmiş bulunmaktayım; bundan böyle vahyolunanı dinle."³⁷ "Gerçekten Ben, Ben Allah'ım, Benden başka ilah yoktur; şu halde Bana ibadet et ve Beni zikretmek için dosdoğru namaz kıl."³⁸

"Şüphe yok, kıyamet saati yaklaşarak gelmektedir. Herkesin harcadığı çabanın karşılığını alması için, onu neredeyse gizliyorum."³⁹ "Öyleyse, ona inanmayıp kendi hevasına uyan, sakın seni ondan alıkoymasın; sonra yıkıma uğrarsın."⁴⁰

"Sağ elindeki nedir ey Musa?"⁴¹ Dedi ki: "O, benim asamdır; ona dayanmakta, onunla davarlarım için ağaçlardan yaprak düşürmekteyim, onda benim için başka yararlar da var."⁴²

Dedi ki:⁴³ "Asanı bırak."⁴⁴ "Onu at ey Musa"⁴⁵ (Attıktan hemen sonra) Onun çevik bir yılan gibi debelenmekte olduğunu görünce⁴⁶ arkasını dönüp bakmaksızın⁴⁷ geriye doğru kaçtı.⁴⁸ "Ey Musa dön ve korkuya kapılma."⁴⁹ Benim yanımda peygamberler korkmaz.⁵⁰ Gerçekte sen güvende olanlardansın.⁵¹ Ancak zulmeden başka." Sonra kötülüğün ardından iyiliğe çevirirse, artık şüphesiz Ben, bağışlayanım, esirgeyenim."⁵² "Onu al ve korkma, biz onu ilk durumuna çevireceğiz."⁵³ "Elini de koltuğuna sok, bir başka mucize (ayet) olarak o, kusursuz ve bembeyaz bir durumda çıkıversin."⁵⁴ Öyle ki, sana büyük

mucizelerimizden (birini) göstermiş olalım.⁵⁵ Bu Firavun ve kavmine olan dokuz ayet (mucize) içinde (n biri)dir. Gerçekten onlar fasık olan bir kavimdir.”⁵⁶ “Firavuna git, çünkü o azmış bulunmaktadır.”⁵⁷ Ona deki: “Temizlenme isteğin var mı?”⁵⁸ Seni Rabbine yönelteyim, böylece (O’ndan) korkmuş olursun.”⁵⁹

Dedi ki: “Rabbim, benim göğsümü aç.”⁶⁰ Bana işimi kolaylaştır.”⁶¹ Dilimden düğümü çöz,”⁶² ki söyleyeceklerimi kavrasınlar.”⁶³ Ailemden bana yardımcı kıl.”⁶⁴ Kardeşim Harun’u.”⁶⁵ Onunla arkamı kuvvetlendir.”⁶⁶ Onu işimde ortak kıl.”⁶⁷ Böylece seni çok tesbih edelim.”⁶⁸ Ve seni çok zikredelim.”⁶⁹ Hiç şüphesiz sen bizi görmektesin.”⁷⁰ Kardeşim Harun dil bakımından benden daha düzgün konuşmaktadır; onu da benimle birlikte yardımcı olarak gönder; beni doğrulasın. Çünkü onların beni yalanlamalarından korkuyorum.”⁷¹ Üstelik onların bana karşı (davasını savunacakları bir cinayet) suçu(m) var; bundan dolayı beni öldürmelerinden de korkmaktayım.”⁷²

(Allah) Dedi ki: “Ey Musa istediğin sana verilmiştir.”⁷³ Pazunu kardeşinle pekiştirip güçlendireceğiz; sizin ikinize de öyle bir güç vereceğiz ki, ayetlerimiz sayesinde size erişemeyecekler. Siz de size uyanlarda galip olanlarsınız.”⁷⁴

Sonra bunların ardından Firavun’a ve onun önde gelen çevresine Musa’yı ve Harun’u ayetlerimizle⁷⁵ ve apaçık olan ispatlayıcı bir delille gönderdik.”⁷⁶ Onlar Firavun’un emrine uymuşlardı. Oysa Firavun’un emri doğruya götürücü değildi.”⁷⁷ O, kıyamet günü kavminin önderliğine geçer, böylece onları ateşe götürmüş olur. Sonunda vardıkları yer, ne kötü bir yerdir.”⁷⁸

Davet

Musa dedi ki: “Ey Firavun, gerçekten ben, alemlerin Rabbinden (gönderilme) bir

peygamberim.⁷⁹

(Firavun) Dedi ki: "Biz seni içimizde daha çocukken yetiştirip büyütmedik mi? Sen ömrünün nice yıllarını aramızda geçirmedin mi?⁸⁰ Ve sen, yapacağın işi (cinayeti) de işledin; sen nankörlerdensin."⁸¹

(Musa) Dedi ki: "Ben onu yaptığım zaman şaşkınlardandım.⁸² Sizden korkunca da hemen kaçtım; sonra Rabbim bana hüküm (ve hikmeti) verdi ve peygamberlerden kıldı.⁸³ Bana karşı lütuf dediğin nimet de, İsrailoğullarını köle kılmandan dolayıdır.⁸⁴

Firavun dedi ki: "Alemlerin Rabbi nedir?⁸⁵ Sizin Rabbiniz kim ey Musa"⁸⁶

Dedi ki: "Bizim Rabbimiz, herşeye yaratılışını veren, sonra da doğru yolunu gösterendir.⁸⁷ Göklerin yerin ve bu ikisi arasında olan herşeyin Rabbidir. Eğer kesin bir bilgiyle inanıyorsanız. (böyledir.)"⁸⁸

(Firavun) Dedi ki: "İlk çağlardaki kuşakların durumu nedir öyleyse?"⁸⁹

Dedi ki: "Bunun bilgisi Rabbimin katında bir kitaptadır. Benim Rabbim şaşırmaz ve unutmaz."⁹⁰ "Ki (Rabbim), yeryüzünü sizin için bir beşik kıldı, onda sizin için yollar döşedi ve gökten su indirdi; böylelikle bununla her türlü bitkiden çıkardık.⁹¹ Yiyin ve hayvanlarınızı otlatın. Şüphe yok,bunda sağduyu sahipleri için elbette ayetler vardır."⁹²

Çevresindekilere dedi ki: "İşitiyor musunuz?"⁹³ (Musa) Dedi ki: "O sizinde geçmişteki atalarınızın da Rabbidir."⁹⁴

(Firavun) Dedi ki: "Şüphesiz size gönderilmiş bulunan elçiniz, gerçekten bir delidir."⁹⁵

(Musa dedi ki:) Eğer aklınızı kullanabiliyorsanız, O,doğunun da batının da ve bunlar arasında olan her şeyin de Rabbidir.⁹⁶ Benim üzerimdeki yükümlülük, Allah'a karşı ancak gerçeği söylemektir.⁹⁷

(Firavun) Dedi ki: "Andolsun, benim dışımda bir ilah edinecek olursan, seni mutlaka

hapse atacağım.”⁹⁸

(Musa) Dedi ki⁹⁹: “Rabbinizden size apaçık bir belge¹⁰⁰ getirmiş olsam da mı?¹⁰¹ Artık İsrailoğullarını benimle gönder.”¹⁰²

(Firavun) Dedi ki: “Eğer gerçekten bir belge getirmişsen ve doğru sözlülerden isen, bu durumda onu getir (bakalım)”¹⁰³

Bunun üzerine esasını bırakıverdi, birde (ne görsünler) o,¹⁰⁴ anında apaçık¹⁰⁵ bir ejderha oluverdi.¹⁰⁶ Elini de çekip çıkardı, bir de (ne görsün) o, bakanlar için¹⁰⁷ bembeyaz¹⁰⁸ parlayıp aydınlanıvermiş.”¹⁰⁹

(Firavun) Çevresindeki önde gelenlere: “Bu” dedi. “Doğrusu bilgin bir büyücüdür.”¹¹⁰ Büyüsüyle sizi yurdunuzdan,¹¹¹ topraklarınızdan¹¹² sürüp çıkarmak istiyor;¹¹³ bu durumda¹¹⁴ ne buyurursunuz?”¹¹⁵

Dediler ki: “Onu ve kardeşini şimdilik bekletiver (erek)¹¹⁶ oyala, şehirlere de toplayıcılar gönder.”¹¹⁷ Bütün uzman-bilgin büyücüleri sana getirsinler”¹¹⁸

(Firavun sonra Musa’ya dönerek) Dedi ki:¹¹⁹ “Gerçekten ben seni büyülenmiş sanıyorum.”¹²⁰ “Ey Musa, sen bizi sihrinle yurdumuzdan sürüp çıkarmaya mı gelmiş bulunuyorsunuz?”¹²¹

Musa: “Size hak geldiğinde (böyle) mi söylersiniz? Bu, bir büyümüdür? Oysa büyücüler kurtuluşa ermezler”¹²²

“Andolsun, bunları görülecek-belgeler olarak göklerin ve yerin Rabbinden başkasının indirmediğini sen de bilmişsin; gerçekten ben de seni yıkılmış-harap olmuş sanıyorum.”¹²³

Bunun üzerine dediler ki: “Bizim benzerimiz olan iki beşere mi inanacakmışız? Kaldı ki, onların kavimleri bize kullukta (kölelikte) bulunmaktadır.”¹²⁴ “Siz ikiniz, bizi atalarımızı

üzerinde bulduğumuz (yol) dan çevirmek ve yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin ikinize inanacak değiliz.”¹²⁵ Biz geçmiş atalarımızdan da bunu işitmedik” dediler.¹²⁶

Musa dedi ki: “Rabbim kimin kendisinden bir hidayetle geldiğini ve bu (dünya) yurdu (un) sonucunun kime ait olacağını daha iyi bilmektedir. Gerçek şu ki zulmedenler felah bulmazlar”¹²⁷

Firavun dedi ki: “Ey önde gelenler, sizin için benden başka bir ilah olduğunu bilmiyorum. Ey Haman, çamurun üstünde bir ateş yakta bana yüksekçe bir kule inşa et, belki Musa’nın ilahına çıkarım çünkü gerçekten ben onu yalancılardan (biri) sanıyorum.”¹²⁸

Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkâr ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak.¹²⁹ (Sözlerine devamla) “Madem böyle, biz de sana buna benzer bir sihirle geleceğiz; şimdi sen, bir buluşma zamanı ve yeri tespit et, bizim de, senin de ona karşı olamayacağımız açık geniş bir yer olsun” dedi.¹³⁰

(Musa) Dedi ki: “Buluşma zamanımız (ülkenin ulusal) bayram günü ve insanların toplanacağı kuşluk vakti olsun” dedi.¹³¹

Böylelikle Firavun arkasını dönüp gitti, hileli düzenini (yürütecek büyücülerini)¹³² bilinen bir günün belli vaktinde bir araya getirildi.¹³³ Ve insanlara da: “Sizde toplanıyor musunuz?” dendi.¹³⁴ “Umarız ki eğer galip gelirse biz de büyücülere uyarız.”¹³⁵

Musa İle Büyücülerin Karşılaşması

Büyücüler geldiklerinde, Firavun’a: “Şayet biz galip gelirsek¹³⁶ herhalde bize bir

karşılık,¹³⁷ ücret var değil mi?”¹³⁸

“Evet” dedi. “Üstelik şüphesiz siz en yakın (larım) kılınanlardan da olacaksınız.”¹³⁹

Musa onlara dedi ki: “Size yazıklar olsun, Allah’a karşı yalan düzüp uydurmayın, sonra bir azab ile kökünüzü kurutur. Yalan düzüp uyduran gerçekten yok olup gitmiştir.”¹⁴⁰

Bunun üzerine, kendi aralarında durumlarını tartışmaya başladılar ve gizli konuşmalara geçtiler.¹⁴¹

Dediler ki: “Bunlar her halde iki sihirbazdır, sizi sihirleriyle yurdunuzdan sürüp çıkarmak ve örnek olarak tutturduğunuz yolunuzu (dininizi) yok etmek istemektedirler.”¹⁴² “Bundan ötürü, tuzaklarınızı bir araya getirin, sonra gruplar halinde gelin; bugün üstünlük sağlayın, gerçekten kurtuluşu bulmuştur.”¹⁴³

Dediler ki: “Ey Musa (ilkin) sen mi atmak istersin, yoksa atanlar biz mi olalım?”¹⁴⁴ “Ya sen (asanı) at veya önce atanlar bizler olalım.”¹⁴⁵

Dedi ki: “Hayır sizler atın¹⁴⁶ atacağınızı.”¹⁴⁷

Onlarda iplerini ve asalarını atıverdiler ve: “Firavun’un üstünlüğü adına, hiç tartışmasız üstün olan gerçekten bizleriz” dediler.¹⁴⁸

Sonra hemen (ne görsün) sihirlerinden dolayı onların ipleri ve asaları kendisine gerçekten debeleniyormuş hayaliyle göründü.¹⁴⁹ İnsanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular.¹⁵⁰ Musa bu yüzden kendi içinde bir tür korku duymaya başladı.¹⁵¹

“Korkma, şüphesiz sen, üstün gelecek de sensin.”¹⁵²

Musa dedi ki: “Sizlerin (ortaya) getirdiğiniz büyüdür. Doğrusu Allah onu geçersiz kılacaktır. Şüphesiz Allah bozgunculuk çıkaranların işini düzeltmez.”¹⁵³

Allah suçlu günahkârlar istemese de, hakkı (hak olarak) kendi kelimeleriyle

gerçekleştirecektir.¹⁵⁴ "Sağ elindeki atıver onların yaptıkların yutacaktır; çünkü onların yaptıkları sadece büyü hilesidir. Büyücü ise nereye varsa kurtulamaz."¹⁵⁵

Böylelikle Musa da esasını bırakıverdi birde (ne görsünler)¹⁵⁶ o, bütün uydurduklarını derleyip toplayıp yutuyor.¹⁵⁷ Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı.¹⁵⁸ Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak ters yüz çevrildiler.¹⁵⁹

Büyücüler İman Ediyor

Anında büyücüler secdeye kapandılar.¹⁶⁰ (Ve) "Alemlerin Rabbine iman ettik" dediler.¹⁶¹ "Musa'nın ve Harun'un Rabbine."¹⁶²

(Firavun) Dedi ki: "Ben size izin vermeden önce O'na inandınız öyle mi? Kuşkusuz, o, size büyüü öğreten büyüğünüzdür.¹⁶³ Mutlaka bu, halkı buradan sürüp çıkarmak amacıyla şehirde planladığınız bir tuzaktır. Öyleyse (buna karşılık ne yapacağımı) bileceksiniz."¹⁶⁴ "Muhakkak ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim ve hepinizi¹⁶⁵ hurma dallarında¹⁶⁶ asıp sallandırarak¹⁶⁷ idam edeceğim.¹⁶⁸ Siz de elbette, hangimizin azabı daha şiddetliymiş ve daha sürekliliymiş öğrenmiş olacaksınız."¹⁶⁹

"Hiç zararı yok" dediler. "Çünkü biz gerçekten Rabbimize dönücüleriz"¹⁷⁰ "Doğrusu biz, iman edenlerin ilki olduğumuzdan dolayı Rabbimizin bizim hatalarımızı bağışlayacağını ummaktayız."¹⁷¹ "Oysa sen, yalnızca, bize geldiğinde Rabbimizin ayetlerine inanmamızdan başka bir nedenle bizden intikam almıyorsun."¹⁷² "Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla tercih edip seçmeyiz. Neyde hükmünü yürütebileceksen, durmaksızın hükmünü yürüt; sen yalnızca bu dünya hayatında hükmünü yürütebilirsin."¹⁷³ "Gerçekten biz Rabbimize iman ettik; günahlarımızı ve sihir dolayısıyla bizi kendisine karşı zorlayarak sürüklediğin (suçumuzu) bağışlasın. Allah,

daha hayırlıdır ve daha süreklidir.”¹⁷⁴ “Gerçek şu ki, kim Rabbine suçlu-günahkâr olarak gelirse, hiç şüphe yok, onun için cehennem vardır. Onun içinde ise, ne ölebilir, ne de dirilebilirsiniz.”¹⁷⁵ “Kim de O’na iman edip salih amellerde bulunmuş olarak O’na gelirse, işte onlar, onlar içinde yüksek dereceler vardır.”¹⁷⁶ “İçlerinde ebedi kalacakları altından ırmakları akan Adn cennetleri de (onlarındır). Ve işte bu arınmış olanın karşılığıdır.”¹⁷⁷ “Rabbimiz, üstümüze sabır yağdır ve bizi Müslümanlar olarak öldür.”¹⁷⁸

Firavun Ailesinden Bir Mü’min

Firavun ailesinden imanını gizlemekte olan mü’min bir adam dedi ki: “Siz benim Rabbim Allah’tır diyen bir adamı öldürüyor musunuz? Oysa o, size Rabbinizden apaçık belgelerle gelmiş bulunmaktadır. Buna rağmen eğer o bir yalancı ise yalanı kendi aleyhinedir ve eğer doğru söyleyen ise, (o zaman) da size va’dettiklerinin bir bölümü size isabet eder. Şüphesiz Allah, ölçüyü taşıran, çok yalan söyleyeni hidayete erdirmez.”

“Ey kavmim, bugün mülk sizindir, yeryüzünde de hüküm sahibi kimselersiniz. Fakat bize Allah’tan dayanılmaz bir zorluk gelecek olursa bize kim yardımcı olabilecek?”

Firavun dedi ki: “Ben size yalnızca gördüğümü (kendi görüşümü) gösteriyorum ve ben sizi doğru olan yoldan başkasına yöneltmiyorum.”

İman eden (adam) dedi ki: “Ey kavmim, ben sizin için o fırkaların gününe benzer (bir günün felaketine uğrarsınız) diye korkuyorum.”

“Nuh kavmi, Ad, Semud ve onlardan sonra gelenlerin durumuna benzer (birgün). Allah, kullar için zulüm istemez” “Ve ey kavmim, doğrusu ben sizin için o feryat (edeceğiniz kıyamet) gününden korkuyorum.”¹⁷⁹

“Arkanızı dönüp kaçacağınız gün; sizi Allah’tan koruyacak yoktur. Allah kimi saptırırsa

artık onu doğruya yöneltecek bulunmaz.”

Andolsun, daha önce Yusuf da size getirdikleri hakkında kuşkuya kapılıp durmuştunuz. Sonunda o, vefat edince, demiştiniz ki: “Allah, ondan sonra kesin olarak bir peygamber göndermez.” İşte Allah, ölçüyü taşıran, şüpheli kimseyi böyle saptırır.” “Ki onlar, Allah’ın ayetleri konusunda kendilerine gelmiş ispatlı bir delil bulunmaksızın mücadele edip dururlar. (Bu), Allah katında da, iman edenler katında da büyük bir öfke (sebebidir) İşte Allah’ı her mütekebbir zorbanın kalbini böyle damgalar.

Firavun dedi ki: “Ey Haman, bana yüksek bir kule bina et; belki o yollara ulaşabilirim. Göklerin yollarına. Böylelikle Musa’nın ilahına çıkabilirim. Çünkü ben onun yalancılardan olduğunu sanıyorum.” İşte Firavuna kötü ameli böyle çekici kılındı ve yoldan alıkonuldu. Firavunun hileli düzeni, yıkım ve kayıpta olmaktan başka (bir şey) olmadı.

İman eden (adam) dedi ki: “Ey kavmim, siz bana tabi olun, ben sizi doğru yola iletip-yönelteyim. Ey kavmim, gerçekten bu dünya hayatı, yalnızca bir metadır. Şüphesiz ahiret ise (asıl) karar kılınan yurt odur.”

“Kim bir kötülük işlerse, kendi misliyle başkasıyla ceza görmez; kimde –erkek olsun, dişi olsun- kendisi bir mü’min olarak salih bir amelde bulunursa, işte onlar içinde hesapsız olarak rızıklandırılmak üzere cennete girerler.”

“Ey kavmim, ne oluyor ki bana, ben sizi kurtuluşa çağırıyorken siz beni ateşe çağırıyorsunuz.”

“Siz beni Allah’a (karşı) küfre sapmaya ve hakkında bilgim olmayan şeyleri O’naşırk koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, üstün ve güçlü olan, bağışlayan (Allah’) a çağırıyorum.” İmkânı yok gerçekten sizin beni kendisine çağırmakta olduğunuz şeyin, dünyada da ahirette de çağrıda bulunma (yetkisi, gücü ve bağışlama) sı yoktur.

Şüphesiz, bizim dönüşümüz Allah'adır. Ölçüyü taşıranlar, onlar ateşin halkı olanlardır."

"İşte size söylemekte olduklarımı yakında hatırlayacaksınız. Ben de işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah, kulları pek iyi görendir."

Sonunda Allah, onların kurdukları, hileli-düzenlerinin kötülüklerinden onu korudu ve Firavunun çevresini de azabın en kötüsü kuşatıverdi. Ateş; sabah akşam, ona sunulur. Kıyamet saatinin kopacağı gün ise; "Firavun çevresini, azabın en şiddetlisine sokun" (denecek)¹⁸⁰

Sonrası

Firavunun kavminin önde gelenleri dediler ki: "Musa ve kavmini bu toprakta (Mısır'da) bozgunculuk çıkarmaları, seni ve ilahlarını terk etmeleri için mi (serbest) bırakacaksın?" (Firavun) Dedi ki: "Erkek çocuklarını öldüreceğiz ve kadınlarını sağ bırakacağız Hiç şüphesiz biz, onlara karşı kahir bir üstünlüğe sahibiz."¹⁸¹

Firavun kendi kavmi içerisinde bağırdı; dedi ki: "Ey kavmim, Mısır'ın mülkü ve şu altımda akmakta olan ırmaklar benim değil mi? Yine de görmeyecek misiniz?"¹⁸² "Yoksa ben, şundan daha hayırlı değil miyim ki o, aşağı (sınıftan) bir zavallı ve neredeyse (sözü) açıklamaktan yoksun olan (biri)dir."¹⁸³ "Bu durumda (eğer doğruysa) üzerine altından bilezikler atılmalı ya da yakınında yer almış vaziyette onunla birlikte melekler gelmeli değil miydi?"¹⁸⁴

Böylelikle kendi kavmini küçümsedi, onlarda ona itaat ettiler. Gerçekten onlar fasık olan bir kavimdi.¹⁸⁵

Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden (gençlerden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı.

Çünkü Firavun, gerçekten ölçüyü taşıranlardandı.¹⁸⁶ Musa dedi ki: "Ey kavmim eğer siz Allah'a iman etmişseniz (ve) Müslüman olmuşsanız artık yalnızca O'na tevekkül edin."¹⁸⁷ "Allah'tan yardım dileyin ve sabredin. Gerçek şu ki, arz Allah'ındır; ona kullarından dilediğini mirasçı kılar. En güzel sonuç müttakiler içindir" dedi.¹⁸⁸

...Dediler ki: "Sen bize gelmezden önce de, geldikten sonra da eziyete uğratıldık."¹⁸⁹ Biz Allah'a tevekkül ettik; Rabbimiz, bizi zulme sapan bir kavim için bir fitne (konusu) kılma.¹⁹⁰ Ve bizi, kâfirler topluluğundan rahmetinle kurtar."¹⁹¹

(Musa) "Umulur ki, Rabbiniz düşmanınızı helak edecek ve sizleri yeryüzünde halifeler (egemenler) kılacak, böylece nasıl davranacağınızı gözetleyecek" dedi.¹⁹²

Musa ve kardeşine (şöyle) vahyettik: "Mısır'da kavminiz için evler hazırlayın, evlerinizi namaz kılınan (ve kıbleye dönük) yerler yapın ve namazı dosdoğru kılın. Mü'minleri de müjdele."¹⁹³

Belalara Uğratılmaları

Andolsun, bizde Firavun aile (çevre) sini belki öğüt alıp-düşünürler diye yıllar yılı kuraklığa ve ürün kıtlığına uğrattık.¹⁹⁴ Onlara bir iyilik (bolluk, yağmur, ucuzluk, rahatlık) geldiği zaman "Bu bizim için" dediler; onlara bir kötülük isabet ettiğinde (bunu da) Musa ve beraberindekilerin bir uğursuzluğu olarak yorumlardı. Haberiniz olsun, Allah katında asıl uğursuz olanlar ancak kendileridir; ama onların çoğu bilmezler.¹⁹⁵ Onlar: "Bizi büyülemek için mucize (ayet) olarak her ne getirirsen, getir, yine de biz sana inanacak değiliz" dediler.¹⁹⁶

Bunun üzerine biz de, ayrı ayrı mucizeler (ayetler) olarak üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan musallat kıldık. Yine büyüklük tasladılar ve suçlu

günahkâr bir kavim oldular.¹⁹⁷ Başlarına iğrenç bir azab çöküverince, dediler ki: "Ey Musa, Rabbine sana verdiği ahid adına bizim için dua et. Eğer bu iğrenç azabı üzerimizden çekip gönderirirsen, andolsun sana iman edeceğiz ve israiloğullarını seninle göndereceğiz."¹⁹⁸

Ne zaman ki, onların erişebilecekleri bir süreye kadar, o iğrenç azabı onlardan biz çekip gideriverdik, onlar yine andlarını bozdular.¹⁹⁹

Musa dedi ki: "Rabbimiz, şüphesiz Sen, Firavuna ve önde gelen çevresine dünya hayatında bir çekicilik (güç, ihtişam) ve mallar verdin. Rabbimiz, Senin yolundan saptırmaları için (mi?) Rabbimiz, mallarını yerin dibine geçir ve onların kalblerinin üzerini şiddetle bağla; onlar, acıklı azabı görecekları zamana kadar iman etmeyecekler."²⁰⁰

(Allah) Dedi ki: "İkinizin duası kabul olundu. Öyleyse dosdoğru yolda devam edin ve bilgisizlerin yoluna uymayın."²⁰¹

Gece Yürüyüşü ve Suda Boğuluş

Musa'ya da: "Kullarımı gece yürüyüşe geçir, çünkü izleneceksiniz?"²⁰² Denizi durgun ve açık bırak. Çünkü onlar, suda boğulacak bir ordudur.²⁰³ Onlara denizde kuru bir yol aç (size) yetişilmekten korkmadan ve endişeye kapılmadan."²⁰⁴

Firavun şehirlere (asker) toplayıcılar gönderdi.²⁰⁵ "Gerçek şu ki bunlar azınlık olan bir topluluktur."²⁰⁶ "Ve şüphesiz bize karşı da büyük bir öfke beslemektedirler."²⁰⁷ "Biz ne uyanık bir toplumuz (dedi)"²⁰⁸ Böylelikle biz onları (Firavun ve kavmini) bahçelerden ve pınarlardan sürüp çıkardık;²⁰⁹ hazinelerden ve soylu makam (lar) dan da.²¹⁰

Böylece (Firavun ve ordusu) güneşin doğuş vakti onları izlemeye koyuldular.²¹¹ İki topluluk birbirini gördükleri zaman Musa'nın adamları; "Geçekten yakalandık" dediler.²¹²

(Musa) "Hayır" dedi. "Şüphesiz Rabbim, bizimle beraberdir; bana yol gösterecektir."²¹³

Bunun üzerine Musa'ya: "asanla denize vur" diye vahyettik. (Vurdu ve) Deniz hemencecik yarılıverdi de her parçası kocaman bir dağ gibi oldu.²¹⁴ Ötekileri de buraya yaklaştırdık.²¹⁵ Biz İsrailoğullarını denizden geçirdik; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla peşlerine düştü. Sular onu boğacak düzeye erişince (Firavun) "İsrailoğullarının kendisine inandığı (ilahtan) başka ilah olmadığına inandım ve ben de Müslümanlardanım."²¹⁶

Şimdi, öyle mi? Oysa sen önceleri isyan etmiştin ve fesat çıkaranlardandın.²¹⁷ Bugün ise, senden sonrakilere bir ayet (tarihi bir belge, ibret) olman için seni yalnızca bedeninde kurtaracağız (herkese cesedini göstereceğiz) Gerçekten insanlardan çoğu, bizim ayetlerimizden habersizdirler.²¹⁸

Firavun kendi kavmini şaşırtıp saptırdı ve onları doğru yola yöneltmedi.²¹⁹ Onlar nice bahçeler ve pınarlar terk etmişlerdi.²²⁰ (Nice) Ekinler ve güzel konaklar.²²¹ Ve kendilerinde 'sevinç ve mutluluk içinde' yaşadıkları nimetler.²²² İşte böyle; biz bunları başka bir kavme (İsrailoğullarına) verdik.²²³ Onlar için ne gök ne yer ağladı ve onlar (azabı) ertelenenlerde olmadı.²²⁴

Musa'yı ve onunla birlikte olanların hepsini kurtarmış olduk.²²⁵ Sonra ötekilerini suda boğduk.²²⁶ Hiç şüphe yok, bunda bir ayet vardır. Ama onların çoğu iman etmiş değildirler.²²⁷ Ve hiç şüphe yok, senin Rabbin, güçlü ve üstün olandır, esirgeyendir.²²⁸

SONRAKİ DÖNEMLER

Buzağıyı İlah Ediniş

Ey İsrailoğulları, andolsun, sizi düşmanlarınızdan kurtardık. Tur'un sağ yanında sizinle vaidleştik ve üzerinize kudret helvasıyla bildircin indirdik.²²⁹ Size, rızık olarak verdiklerimizden temiz olanlarından yiyin, bu konuda azgınlık yapmayın, yoksa gazabım, kimin üzerine inerse, muhakkak o, tepe taklak düşmüştür.²³⁰ Gerçekten ben, tevbe eden, inanan, salih amellerde bulunup da sonra doğru yola erişen kimseyi şüphesiz bağışlayıcıyım.²³¹

İsrailoğullarını denizden geçirdik. Putları önünde bel büküp eğilmekte olan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları (var; onların ki) gibi sen de bize bir ilah yap." O: "Siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz."²³² "Onların içinde bulundukları şey (din) mahvolucudur ve yapmakta oldukları şeyler (ibadetler) de geçersizdir."²³³ "O sizi alemlere üstün kılmışken, ben size Allah'tan başka bir ilah mı arayacağım?"²³⁴ "Hani size dayanılmaz işkenceler yapan, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı öldüren Firavun ailesinden sizi kurtardık. Bunda Rabbinizden sizin için büyük bir imtihan vardı."²³⁵

Musa ile otuz gece sözleştik ve ona bir on daha ekledik. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye tamamlandı. Musa, kardeşi Harun'a "Kavmimde benim yerime geç, ıslah et ve bozguncuların yolunu tutma" dedi.²³⁶

Musa tayin edilen sürede gelince ve Rabbi onunla konuşunca: "Rabbim, bana göster, Seni göreyim" dedi. (Allah:) "Beni asla göremezsin. Ama şu dağa bak; eğer o yerinde karar kılabilirse, sen de beni göreceksin." Rabbi dağa tecelli edince, onu paramparça etti, Musa bayılarak yere düştü. Kendine geldiğinde: "Sen ne yücesin (Rabbim) Sana tevbe ettim ve ben iman edenlerin ilkiyim" dedi.²³⁷ (Allah): "Ey Musa" dedi. "Sana verdiğim risaletimle ve seninle konuşmamla seni insanlar üzerinde seçkin kıldım. Sana

verdiklerimi al ve şükredenlerden ol.”²³⁸

Biz ona levhalarda her şeyden bir öğüt ve her şeyin yeterli bir açıklamasını yazdık. (Ve): “Şimdi bunlara sıkıca sarıl ve kavmine de emret ki en güzeliyle sarılsınlar. Size fasıkların yurdunu pek yakında göstereceğim.”²³⁹ “Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden engelleyeceğim. Onlar her ayeti görseler bile ona inanmazlar; dosdoğru yolu (rüşd yolunu) da görseler, onu yol olarak benimsemezler, azgınlık yolunu gördüklerinde ise, onu yol olarak benimserler. Bu onların ayetlerimizi yalan saymaları ve onlardan gafil olmaları dolayısıyladır.”²⁴⁰ Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalan sayanları onları amelleri boşa çıkarmıştır. Onlar yaptıklarından başkasıyla mı cezalandırılacaklardı.”²⁴¹

(Tur’a gitmesinin) Ardından Musa’nın kavmi, süsleme eşyalarından böğürmesi olan bir buzağı heykelini (tapılacak ilah) edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve onları bir yola da yöneltip-iletmediğini (hidayete erdirmedini) görmediler mi? Onu (tanrı) edindiler de, zulmedenler oldular.”²⁴² Ne zaman ki (yaptıklarından dolayı pişmanlık duyup, başları) elleri arasında düşürüldü ve kendilerinin de gerçekten şaşırıp saptıklarını görünce: “Eğer Rabbimiz bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsa kesin olarak hüsrana uğrayanlardan olacağız” dediler.”²⁴³

“Seni kavminden ‘çarçabuk ayrılmaya iten’ nedir ey Musa?”²⁴⁴

Dedi ki: “Onlar arkamda izim üzerindedirler, hoşnut kalman için, sana gelmekte acele ettim Rabbim.”²⁴⁵

Dedi ki: “Biz senden sonra kavmini deneme (fitne) den geçirdik. Samiri onları şaşırtıp saptırdı.”²⁴⁶

Bunun üzerine Musa kavmine oldukça kızgın, üzgün olarak döndü.

Dedi ki:²⁴⁷ "Beni arkamdan ne kötü temsil ettiniz? Rabbinizin emrini çabuklaştırdınız öyle mi?"²⁴⁸ Ey kavmim Rabbiniz size güzel bir vaidde bulunmadı mı? Size (verilen) söz (ya da süre) pek uzun mu geldi? Yoksa Rabbinizden üzerinize kaçınılmaz bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız?"²⁴⁹ "Ey kavmim, gerçekten siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen kusursuzca yaratan (gerçek ilah) ınıza tevbe edip nefislerinizi öldürün, bu, yaratıcınız katında sizin için daha hayırlıdır."²⁵⁰

Dediler ki: "Biz sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden dönmedik, ancak o kavmin (Mısır halkının) süs eşyalarından bir takım yükler yüklemiştik, biz onları (ateşe) attık, böylece Samiri'de attı."²⁵¹ "Böylece onlara böğürmesi olan bir buzağı heykeli döküp çıkardı, "İşte, sizin de ilahınız, Musa'nında ilahı budur; fakat (Musa) unuttu" dediler."²⁵² Onun kendilerine bir sözle cevap vermediğini ve onlara bir zarar veya fayda sağlamaya gücü olmadığını görmüyorlar mı?"²⁵³

Andolsun, Harun, bundan önce onlara: "Ey kavmim, gerçekten siz bununla fitneye düşürüldünüz. (denendiniz) Sizin asıl Rabbiniz Rahman (olan Allah) dır; şu halde bana uyun ve emrime itaat edin" demişti."²⁵⁴

Demişlerdi ki: "Musa bize geri gelinceye kadar ona (buzağıya) karşı bel büküp önünde eğilmekten kesinlikle ayrılmayacağız."²⁵⁵

(Musa da gelince)²⁵⁶ Levhaları bıraktı ve kardeşini başından tutup kendisine doğru çekiordu."²⁵⁷

"Ey Harun" demişti. "Onların saptıklarını gördüğün zaman seni (onlara müdahale etmekten) alıkoyan neydi?"²⁵⁸ Niye bana uymadın emrime baş mı kaldırdın?"²⁵⁹

Dedi ki: "Ey annemin oğlu sakalımı ve başımı tutup yolma, ben senin İsrailoğulları

arasında ayrılık çıkardın demenden endişe edip korktum.”²⁶⁰

(Devamla) “Annemoğlu, bu topluluk beni zayıflattı (hırpalayıp güçsüzleştirdi) ve neredeyse beni öldürmeye giriştiler. Bari sen düşmanları sevindirecek bir şey yapma ve beni bu zalimler topluluğuyla birlikte kılma (sayma) dedi.”²⁶¹

(Musa) Dedi ki: “Ya senin amacın nedir ey Samiri?”²⁶²

Dedi ki: “Ben onların görmediklerini gördüm, böylece elçinin izinden bir avuç alıp onu atıverdim; böylelikle bana bunu nefsim hoş a giden (bir şey) gösterdi.”²⁶³

(Musa) Dedi ki: “Haydi çekip git, artık senin hayatta hakettiğin ceza: ‘Bana dokunulmasın’ deyip yerinmendir. Ve şüphesiz senin için kendisinden asla kaçınamayacağın (azab dolu) bir buluşma zamanı vardır. Üstüne kapanıp bel bükerek önünde eğildiğin ilahına bir bak; biz onu mutlaka yakacağız, sonra darmadağın edip denizde savuracağız.”²⁶⁴ Sizin ilahınız yalnızca Allah’tır ki, Onun dışında ilah yoktur. O, ilim bakımından her şeyi kuşatmıştır.”²⁶⁵ (Musa yalvarıp) Dedi ki: “Rabbim, beni ve kardeşimi, bağışla, bizi rahmetine kat. Sen merhamet edenlerin en merhametli olanısın.”²⁶⁶

Şüphesiz, buzağıyı (tanrı) edinenlere Rablerinden bir gazab ve dünya hayatında bir zillet yetişecektir. İşte biz, yalan düzüp uyduranları böyle cezalandırırız.”²⁶⁷ Kötülük işleyip de bunun ardından tevbe edenler ve iman edenler, hiç şüphesiz senin Rabbin, bundan (tevbeden) sonra elbette bağışlayandır, esirgeyendir.”²⁶⁸

Musa’nın kabaran öfkesi (gazabı) yatışınca Levhaları aldı. (Onlardan bir) Nüshasında “Rablerinden korkanlar için bir hidayet ve rahmet vardır.”²⁶⁹

Musa belirlediğimiz süre için kavminden yetmiş adam seçip ayırdı. Bunları da dayanılmaz bir sarsıntı tutuverince dedi ki:

“Rabbim, eğer dileseydin onları da beni de daha önceden helak ederdin. (Şimdi) içimizdeki beyinsizlerin yaptıklarından dolayı bizi helak edecek misiniz? O da Senin denemenden başkası değildir. Onunla sen dilediğini saptırır, dilediğini hidayete eriştirirsin. Bizim velimiz Sen’sin Öyleyse bizi bağışla, bizi esirge; Sen bağışlayanların en hayırlısıdır.”²⁷⁰ Bize bu dünyada da ahirette de iyilik yaz, şüphesiz ki biz Sana yöneldik.

Dedik ki: “Azabımı dilediğime isabet ettirir, rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır; onu korkup-sakınanlara, zekâtı verenlere ve bizim ayetlerimize iman edenlere yazacağım.”²⁷¹

Musa (a.s) Kıssasından Tablolar

Çölde Geçen Günler

Biz onları (İsrailoğullarını) ayrı ayrı oymaklar olarak on iki topluluk (ümme) olarak ayırdık. Kavmi kendisinden su istediğinde²⁷² Musa kavmi için su aramıştı o zaman biz ona²⁷³:

“Asanla taşa vur” diye vahyettik.

Ondan on iki pınar sızıp fışkırdı. Böylece her bir insan topluluğu su içeceği yeri öğrenmiş oldu. Üzerlerine bulutla gölge çektik ve onlara kudret helvası ile bildircin indirdik. (Sonra da şöyle dedik:)

“Size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyeceğinizi,²⁷⁴ için ve yeryüzünde bozgunculuk (fesad) yaparak karışıklık (ve kışkırtıcılık) çıkarmayın.”²⁷⁵

Onlar bize zulmetmedi, ancak kendi nefislerine zulmediyorlardı.²⁷⁶ Siz ise şöyle demiştiniz:

“Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe katlanmayacağız, Rabbine yalvar da, bize yerin

bitirdiklerinden bakla, acur, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın.”

(O zaman Musa’da “Hayırlı olanı, şu değersiz şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz? (Öyleyse) Mısır’a inin, çünkü (orada) kendiniz için istediğiniz vardır” demişti.

Onların üzerine horluk ve yoksulluk (damgası) vuruldu ve Allah’tan bir gazaba uğradılar. Bu kuşkusuz, Allah’ın ayetlerini tanımazlıkları ve peygamberleri, haksız yere öldürmelerindendi, (yine) bu, isyan etmelerinden ve sınırı çiğnemelerindendi.²⁷⁷

Şehre Giriş

Hani, Musa kavmine (şöyle) demişti: “Ey kavmim Allah’ın üzerinizdeki nimetini anın; içinizden peygamberler çıkardı, sizden yöneticiler kıldı ve alemlerin hiç kimseye vermediğini size verdi.²⁷⁸ “Ey kavmim, Allah’ın sizin için yazdığı kutsal yere (Arz-ı Mukaddes veya Beyt-i Mukaddes) girin ve gerisin geri arkanızı dönmeyin; yoksa kayba uğrayanlar olarak çevrilirsiniz.”²⁷⁹

Dediler ki: “Ey Musa, orda zorba bir kavim vardır, onlar oradan çıkmadıkları sürece biz oraya kesinlikle girmeyiz. Şayet ordan çıkarlarsa, biz de muhakkak gireriz.”²⁸⁰

Korkanlar arasında olup da Allah’ın kendilerine nimet verdiği iki kişi: “Onların üzerine kapıdan girin. O’na giderseniz şüphesiz sizler galipsiniz. Eğer mü’minlerdenseniz, yalnızca Allah’a tevekkül edin” dedi.²⁸¹

Dediler ki: “Ey Musa, biz, orda onlar durduğu sürece hiçbir zaman oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın. Biz burda duracağız.”²⁸²

(Musa) “Rabbim, gerçekten kendimden ve kardeşimden başkasına malik olamıyorum. Öyleyse bizimle fasıklar topluluğunun arasını Sen ayır” dedi.²⁸³

(Allah) Dedi: “Artık orası kendilerine kırk yıl haram kılınmıştır. Onlar yeryüzünde

şaşkınca dönüp-dolaşıp duracaklar. Sen de o fasıklar topluluğuna karşı üzülme.”²⁸⁴

Onlara “Bu şehirde durun, ondan istediğiniz yerden bol bol yiyin, ‘dileğimiz bağışlanmandır’ deyin ve kapısından secde ederek girin, (bizde) hatalarınızı bağışlayalım. İyilik yapanların (armağanlarını) arttıracamız” denildi.²⁸⁵

Onlardan zulme sapanlar sözü kendilerine söylenenden başka bir şeyle değiştirdiler. Bizde bunun üzerine zulme sapanları²⁸⁶ (n) yaptıkları bozgunculuğa karşılık gökten iğrenç bir azab indirdik.²⁸⁷

Cumartesi Oyunu

Birde onlara deniz kıyısındaki şehri (n uğradığı sonucu) sor. Hani onlar Cumartesi (yasağını çiğneyerek) haddi aşmışlardı. ‘Cumartesi günü iş yapma yasağına uyduklarında’ balıkları onlara açıktan akın akın geliyor, ‘Cumartesi günü iş yapma yasağına uymadıklarında’ ise gelmiyorlardı. İşte biz, fıska sapmaları dolayısıyla onları böyle imtihan ediyorduk.²⁸⁸

Onlardan bir topluluk: “Allah’ın kendilerini yıkıma uğratmak veya şiddetli bir azaba uğratmak istediği bir kavme ne diye öğüt veriyorsunuz? dediğinde “Rabbimize karşı bir özür için ve bir ihtimal sakınabilirler, diye’ dediler.²⁸⁹

Kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında ise, biz de kötülükten sakındıranları kurtardık. Zulme sapanları yaptıkları fık dolayısıyla pek zorlu bir azab ile yakalayiverdik.²⁹⁰

Andolsun, sizden Cumartesi (günü) haddi aşanları elbette biliyorsunuz.²⁹¹ Onlar, kendisinden sakındıkları şeyi yapmada ısrar edip başkaldırınca onlara: “Aşağılık maymunlar olunuz” dedik.²⁹²

Bunu, hem çağdaşlarına hem sonradan gelecek olan (kuşaklara) ders verici bir ceza;

takva sahipleri içinde bir öğüd kıldık.²⁹³

İşte o zaman Rabbin, onlara en kötü azabı yapacak (kimseleri) kıyamet gününe kadar üzerlerine mutlaka göndereceğini bildirdi. Şüphesizi Rabbin (ceza ile) sonuçlandırması pek çabuk olandır ve gerçekten O, başıslayandır, esirgeyendir.²⁹⁴ Onları yeryüzünde ayrı ayrı topluluklar olarak paramparça dağıttık. Kimileri salih (davranışlarda) bulunuyor, kimileri de bunların dışında olan aşağılıklardır. Umulur ki dönerler diye, onları iyiliklerle ve kötülüklerle imtihan ettik.²⁹⁵ Onların ardından yerlerine kitaba mirasçı olan bir takım 'kötü kimseler' geçti. (Bunlar) şu değersiz olan (dünyanın) geçici yararını alıyor ve: "Yakında başıslanacağız" diyorlar. Bunun benzeri bir yarar gelince onu da alıyorlar. Kendilerinden Allah'a karşı hakkı söylemekten başka bir şeyi söylemeyeceklerine ilişkin Kitap sözü alınmamış mıydı? Oysa içinde olanı da okudular. (Allah'tan) Korkanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Hala akıl erdiremeyecek misiniz?²⁹⁶

Sığır Kesme Olayı

Hani Musa kavmine: "Allah muhakkak sizin bir sığır kesmenizi emrediyor" demişti.

Onlar: "Bizi alaya mı alıyorsun? demişlerdi. (O da) "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti.²⁹⁷

"Rabbine adımıza yalvar da, bize niteliklerini açıklasın" demişlerdi.

(O da Rabbine yalvardıktan sonra onlara) Demişti ki: "Şüphesiz Allah diyor ki: "O ne pek geçkin ne de pek genç, ikisi arası dinç (likte bir sığır olmalı) dır. Artık emrolunduğunuz şeyi yerine getirin."²⁹⁸

Demişlerdi ki: "Rabbine adımıza (bir daha) yalvar da bize rengini bildirsin"

O da: "(Rabbim) diyor ki: O, bakanların içini ferahlatacak sarı bir ineştir" demişti.²⁹⁹

(Onlar yine) "Rabbine (bir kere daha) adımıza yalvarda, bize onun niteliklerini açıklasın. Çünkü bize göre (bir çok) sığır birbirinin benzeridir. İnşaallah biz doğruya varırız" demişlerdi.³⁰⁰

(Bunun üzerine Musa) Dedi ki: "O (Rabbim) diyor ki: "O, yeri sürmek ve ekini sulamak için boyunduruğa alınmayan, salma ve onda alaca olmayan bir inektir."

(O zaman): "Şimdi gerçeği getirdin dediler. Böylece ineği kestiler; ama neredeyse (bunu) yapmayacaklardı.³⁰¹

Hani siz bir kişiyi öldürmüştünüz de bu konuda birbirinize düşmüştünüz. Oysa Allah sizin gizlediklerinizi açığa çıkartacaktı.³⁰²

Bunun içinde: "Ona (ölü cesede, kestiğiniz ineğin) bir parçasıyla vurun" demiştik.

Böylece Allah ölüleri diriltir ve size ayetlerini gösterir; belki akıllanırsınız.³⁰³

Bundan sonra kalpleriniz yine katılaştı; taş gibi, hatta daha katı. Çünkü taşlardan öyleleri vardır ki, yarılr, ondan sular çıkar, öyleleri de vardır ki Allah korkusuyla yuvarlanır. Allah yapmakta olduklarınızdan gafil (habersiz) değildir.³⁰⁴

Bir Sermayedar: KARUN

Gerçek şu ki, Karun, Musa'nın kavmindendi, ancak onlara karşı azgınlıktı. Biz, ona öyle hazineler vermiştik ki; onun anahtarları birlikte (taşımaya) davranan güçlü bir topluluğa ağır geliyordu.

Hani kavmi ona demişti ki: "Şımararak sevinme, çünkü Allah, şımararak sevince kapılanları sevmez." "Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi payını (nasibini) unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi sende ihsanda bulun ve yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah bozgunculuk çıkaranları sevmez."

Dedi ki: “Bu, bende ben de olan bir bilgi dolayısıyla bana verilmiştir.” Bilmez mi, ki, gerçekten Allah, kendisinden önceki kuşaklardan kuvvet bakımından daha çok olan kimseleri yıkıma uğratmıştır. Suçlu-günahkârlardan kendi günahları sorulmaz.

Böylelikle kendi ihtişamlı süsü içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını istemekte olanlar: “Ah keşke, Karun’a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o, büyük bir pay (kısmet) sahibidir” dediler.

Kendilerine ilim verilenler ise: “Yazıklar olsun size, Allah’ın sevabı, iman eden ve salih amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır; buna da sabredenlerden başkası kavuşturulamaz” dediler.

Sonunda onu da konağını da yerin dibine geçirdik. Böylece Allah’a karşı ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Ve o, kendi kendine yardım edebileceklerden de değildi.

Dün, onun yerinde olmayı dileyenler, sabahladıklarında: “Vay, demek ki Allah, kullarından dilediğinin rızkını genişletip yaymakta ve kısıp daraltmaktadır. Eğer Allah bize lütfetmiş olmasaydı, bizi de şüphesiz batırırdı. Vay, demek gerçekten küfre sapanlar felah bulamaz” demeye başladılar.

İşte ahiret yurdu; biz onu yeryüzünde büyüklenmeyi ve bozgunculuk çıkarmayı istemeyenlere (armağan) kılarız. (Güzel) Sonuç da takva sahiplerininindir. Kim bir iyilikle gelirse, artık onun için ondan daha hayırlısı vardır; kim de bir kötülükle gelirse, artık kötülük yapanlar, yalnızca yapmakta olduklarıyla karşılık görürler.³⁰⁵

İman Etmekte Olanlara Örnek: Firavunun Eşi

Allah, iman etmekte olanlara da Firavunun karısını örnek olarak verdi. Hani demişti ki: “Rabbim bana kendi katında, cennette bir ev yap; beni Firavundan ve onun

yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar.”³⁰⁶

Musa (a.s) ve Kendisine İlim Verilen Kişi

Hani Musa genç yardımcısına demişti ki: “İki denizin birleştiği yere kadar gideceğim ya da uzun zamanlar geçireceğim.

Böylece ikisi, iki (deniz) in birleştiği yere ulaşınca balıklarını unutuverdiler; (balık da) denizde bir akıntıya doğru (veya bir menfez bulup) kendi yolunu tuttu (Varmaları gereken yere gelip) Geçtiklerinde (Musa) genç yardımcısına dedi ki: “Yemeğimizi getir bize, andolsun, bu yaptığımız yolculuktan gerçekten yorulduk.”

(Genç yardımcısı) Dedi ki: “Gördün mü kayaya sığındığımızda, ben artık balığı unutmuş oldum. Onu hatırlamamı şeytandan başkası bana unutturmadı; o da şaşılacak tarzda denizde kendi yolunu tuttu.”

(Musa) dedi ki: “Bizim de aradığımız buydu.”

Böylelikle ikisi izleri üzerinde geriye doğru gittiler. Derken, katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular.

Musa ona dedi ki: “Doğru yol (rüşd) olarak sana öğretilenden bana öğretmen için sana tabi olabilir miyim?”

Dedi ki: “Gerçekten sen, benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremezsin.” (Böyleyken) “Özünü kavramaya kuşatıcı olamadığın şeye nasıl sabredebilirsin?”

(Musa) “İnşaallah, beni sabreden (biri olarak) bulacaksın. Hiçbir işte sana karşı gelmeyeceğim” dedi.

Dedi ki: "Eğer bana uyacak olursan, hiçbir şey hakkında bana soru sorma, ben sana anlatıp söz edinceye kadar."

Böylece ikisi yola koyuldu. Nitekim bir gemiye binince, o bunu (gemiği) deliverdi. Musa Dedi ki: "İçindekilerini batırmak için mi onu deldin? Andolsun, sen şaşırtıcı bir iş yaptın."

Dedi ki: "Gerçekten benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremeyeceğini ben sana söylemedim mi?"

(Musa) "Beni, unuttuğumdan dolayı sorgulama ve bu işimden dolayı bana zorluk çıkarma" dedi.

Böylece ikisi (yine) yola koyuldular. Nitekim bir çocukla karşılaştılar, o hemen tutup onu öldürüverdi. (Musa) Dedi ki: "Bir cana karşılık olmaksızın, tertemiz bir canı mı öldürdün? Andolsun, sen kötü bir iş yaptın."

Dedi ki: "Gerçekten benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremeyeceğini ben sana söylemedim mi?"

(Musa) "Bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Benden yana bir öze ulaşmış olusun" dedi.

(Yine) Böylece ikisi yola koyuldu. Nihayet bir kasabaya gelip onlardan yemek istediler, (fakat kasaba halkı) onları konuklamaktan kaçındı. Onda (kasaba da) yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar buldular, hemen onu inşa etti. (Musa) Dedi ki: "Eğer isteseydin gerçekten buna karşılık bir ücret alabilirdin"

Dedi ki: "İşte bu benimle senin aranda ayrılma (zamanı) mız. Sana, üzerinde sabır göstermeye güç yetiremeyeceğin bir yorumu haber vereceğim.

"Gemi, denizde çalışan yoksullarındı, onu kusurlu yapmak istedim, (çünkü) ilerilerinde her gemiyi zorbalıkla ele geçiren bir kral vardı."

“Çocuğa gelince, onun anne ve babası mü'min kimselerdi. Bundan dolayı, onun kendilerine azgınlık ve küfür zorunu kullanmasından endişe edip korktuk.” “Böylece, onlara Rablerinin ondan temiz olmak bakımından da daha yakın olanını vermesini diledik.”

“Duvar ise, şehirde iki öksüz çocuğundu, altında onlara ait bir define vardı; babaları salih biriydi. Rabbin diledi ki; onlar ergenlik çağına erişsinler ve kendi definelerini çıkarsınlar; (bu) Rabbinden bir rahmettir. Bunları ben, kendi isim (özel görüşüm) olarak yapmadım. İşte, senin onlara karşı sabır göstermeye güç yetiremediğin şeylerin yorumu.”³⁰⁷

SONUÇ

Andolsun, biz Musa'ya ve Harun'a lütufta bulunduk.³⁰⁸ Onları ve kavimlerini o büyük üzüntüden kurtardık.³⁰⁹ Onlara yardım ettik, böylece üstün gelenler onlar oldular.³¹⁰ Ve ikisine anlatımı açık kitabı verdik.³¹¹ Onları dosdoğru olan yola yöneltip ilettik.³¹² Sonra gelenler arasında da ikisine (hayırlı ve şerefli bir isim) bıraktık.³¹³

Musa'ya ve Harun'a selam olsun.³¹⁴

Şüphesiz biz, ihsanda bulunanları böyle ödüllendiririz.³¹⁵ Şüphesiz ikisi, bizim mü'min olan kullarımızdandırlar.³¹⁶